

КРИМСЬКА ПРАВОЗАХИСНА ГРУПА

e-mail: crimeahrg@gmail.com

website: crimeahrg.org

МОНІТОРИНГОВИЙ ОГЛЯД СИТУАЦІЇ З ПРАВАМИ ЛЮДИНИ В КРИМУ

ГРУДЕНЬ 2018 РОКУ

Моніторинговий огляд підготовлено
Кримською правозахисною групою
на підставі матеріалів,
зібраних у грудні 2018 року

Перейти [по посиланню](#), щоб ознайомитися з щомісячними моніторинговими оглядами Кримської правозахисної групи

Перейти [по посиланню](#), щоб ознайомитися з тематичними оглядами та статтями Кримської правозахисної групи

ЗМІСТ

1. ВСТУП	2
2. ГРОМАДЯНСЬКІ І ПОЛІТИЧНІ ПРАВА	3
Право на свободу та особисту недоторканність.....	3
<i>Обшуки та затримання</i>	3
Політично мотивоване кримінальне переслідування.....	4
«Справа кримських мусульман».....	4
«Справа українських диверсантів».....	5
<i>Справа Володимира Балуха</i>	6
<i>Справа Веджіє Кашка</i>	6
<i>Умови утримання в місцях несвободи</i>	6
Свобода слова та висловлювання думок.....	8
<i>Справа Еліны Мамедової</i>	9
Свобода мирних зібрань.....	9
Свобода совісті та релігії.....	9
3. ПОРУШЕННЯ НОРМ МІЖНАРОДНОГО ГУМАНІТАРНОГО ПРАВА	10
Конвенція (III) про поводження з військовополоненими.....	10
Конвенція (IV) про захист цивільного населення під час війни.....	11
<i>Призов осіб, котрі мешкають на окупованій території, до збройних сил</i>	11
<i>держави, що окупує, а також пропаганда служби у збройних силах</i>	

1. ВСТУП

Кримська правозахисна група (КПГ) — організація кримських правозахисників і журналістів, метою якої є сприяння дотриманню і захисту прав людини в Криму шляхом формування пильної уваги до проблем прав людини і міжнародного гуманітарного права на території Кримського півострова, а також пошуку і відпрацювання механізмів для захисту прав людини в Криму.

Діяльність **КПГ** керована, передусім, нормами основних документів у сфері прав людини, а саме: Загальною декларацією прав людини, Гельсінським Заключним Актом, Конвенцією про захист прав людини і ключових свобод, Міжнародним пактом про громадянські і політичні права, Міжнародним пактом про економічні, соціальні і культурні права тощо.

Основні завдання **КПГ**:

- 1) збір і аналіз інформації щодо ситуації з дотриманням прав людини в Криму;
- 2) широке інформування органів влади, міжнародних організацій, міжурядових структур, неурядових організацій, засобів масової інформації та інших цільових груп шляхом публікації і поширення аналітичних та інформаційних матеріалів про ситуацію з правами людини в Криму;
- 3) сприяння захисту прав людини і дотримання норм міжнародного права в Криму;
- 4) підготовка рекомендацій для органів влади та міжнародних структур в сфері прав людини;
- 5) забезпечення наявності «теми прав людини в Криму» в інформаційному просторі.

При підготовці та розповсюдженні інформації **КПГ** керується принципами об'єктивності, достовірності та своєчасності.

2. ГРОМАДЯНСЬКІ І ПОЛІТИЧНІ ПРАВА

ПРАВО НА СВОБОДУ ТА ОСОБИСТУ НЕДОТОРКАНИСТЬ

ОБШУКИ ТА ЗАТРИМАННЯ

12 грудня на в'їзді до Криму співробітники ФСБ РФ затримали кримськотатарського активіста **Едема Бекірова**, котрий мешкає у Новоолексіївці на підконтрольній Україні території. У 2018 році він мав операцію на серці, а на правій нозі нижче коліна носить знімний протез. За словами його дочки, Е. Бекіров прямував у Крим до матері та родичів. Він був затриманий близько 08:30, після цього біля 14:40 був вивезений до будівлі ФСБ у Сімферополі. Йому у присутності адвоката за призначенням було висунуто звинувачення за ч. 2 ст. 222 и ч. 2 ст. 222.1 (*Незаконне збереження та переміщення вибухових речовин і боєприпасів*).¹

ФСБ РФ розповсюдило відео, в якому оголошується, що Едем Бекіров навесні 2018 року завіз до Криму 12 кг тротилу та 200 патронів до вогнепальної зброї. Жодних доказів причетності Е. Бекірова до «виявленого» схрону не надано.²

13 грудня «Київський районний суд Сімферополя» обрав Едему Бекірову запобіжний захід у формі утримання під вартою до 11 лютого 2019 року. «Суд» проігнорував заяву адвоката, що на 16 грудня у Е. Бекірова заплановано операцію. Під час слухань Е. Бекірову стало зле, викликані до нього лікарі діагностували зниження рівня цукру у крові та артеріального тиску.³

18 грудня адвокат О. Ладін повідомив, що Е. Бекірова перевели до загальної камери СІЗО. З моменту затримання йому жодного разу не робили необхідної перев'язки ноги у місці ампутації.⁴

14 грудня Мусафір Заман повідомив про обшук у кримськотатарського активіста **Алі Османова**. За його інформацією, шукали заборонену літературу та зброю. Під час обшуку нічого не виявили, проте у батька А. Османова взяли зразок ДНК.⁵

¹ <https://www.facebook.com/photo.php?fbid=2039951666098345>

² Крым Информ | ФСБ висунула звинувачення учаснику націоналістичного формування за схрон з боєприпасами в Криму: <http://www.c-inform.info/news/id/72612>

³ <https://www.facebook.com/crimeansolidarity/posts/752540955113363>

⁴ Крим.Реаліті | В Криму не надають меддопомогу розміщеному у СІЗО Едему Бекірову, котрий хворий на діабет — адвокат <https://ru.krymr.com/a/news-v-krymu-ne-okazyvayut-pomosch-edemu-bekirovu/29663494.html>

⁵ https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=705358119863905&id=100011691698996

ПОЛІТИЧНО МОТИВОВАНЕ КРИМІНАЛЬНЕ ПЕРЕСЛІДУВАННЯ

«СПРАВА КРИМСЬКИХ МУСУЛЬМАН»

У грудні загальна кількість позбавлених волі у «справі кримських мусульман» — 29 осіб.

- **Руслан Зейтуллаєв, Рустем Ваїтов, Нурі Примов, Ферат Сайфуллаєв:** ухвалено обвинувальні вироби, перебувають у колоніях на території РФ;
- **Інвер Бекіров, Вадим Сірук, Муслім Алієв, Емір-Усеїн Куку, Рефат Алімов, Арсен Джеппаров, Енвер Мамутов, Ремзі Меметов, Зеврі Абсеїтов, Рустем Абільтаров:** справа розглядається у суді РФ, утримуються у СІЗО Ростова-на-Дону;
- **Теймур Абдуллаєв, Рустем Ісмаїлов, Айдер Саледінов, Узеїр Абдуллаєв, Еміль Джемаденов, Марлен Асанов, Сейран Салієв, Мемет Белялов, Тимур Ібрагімов, Сервер Закірьяєв, Ернес Аметов, Енвер Сейтосманов, Сервер Мустафаєв, Едем Смаїлов:** справа на стадії досудового дізнання, утримуються у СІЗО Сімферополя.

Усіх звинувачують в участі у «Хізб ут-Тахрір» за ч.1 ст. 205.5 КК РФ (*Створення терористичної організації*) та/або ч. 2 ст. 205.5 КК РФ (*Участь у терористичній організації*). Пізніше декотрим з фігурантів висунули звинувачення за ст. 278 НК РФ (*Насильницьке захоплення влади чи насильницьке утримання влади*).

- **Наріман Мемедемінов** звинувачується за публікацію відео з символікою «Хізб ут-Тахрір» за ч. 2 ст. 205.2 КК РФ (*Публічні заклики до здійснення терористичної діяльності, публічне виправдання тероризму чи пропаганда тероризму*).

3 грудня журналістка О. Єфименко повідомила, що суддя Північно-Кавказького окружного суду Анатолій Колесник ухвалив рішення про етапування **Теймура Абдуллаєва, Узеїра Абдуллаєва, Еміля Джемаденова, Айдера Саледінова і Рустема Ісмаїлова** з Криму до СІЗО Ростова-на-Дону (РФ) та продовження їм термінів утримання під вартою до 19 лютого 2019 року.⁶ 6 грудня адвокат Е. Семедляєв повідомив, що їх етапували до СІЗО Ростова-на-Дону.⁷

5 грудня «Київський районний суд Сімферополя» продовжив терміни утримання під вартою **Серверу Мустафаєву та Едему Смаїлову** до 9 лютого 2019 року. Засідання відбувалося у закритому режимі.⁸

6 грудня «суддя Верховного суду Республіки Крим (ВС РК)» Олексій Козирев продовжив терміни утримання під вартою **Тимуру Ібрагімову та Ернесу Аметову** до 9 лютого 2019 року.⁹

7 грудня «судді ВС РК» Олег Лебідь та Едуард Білоусов за клопотанням слідчого ФСБ Дмитра Грамашова продовжили терміни утримання під вартою **Марлену Асанову, Сейрану Салієву, Мемету Белялову та Серверу Зекірьяєву** до 9 лютого 2019 року.¹⁰

19 грудня «суддя ВС РК» Тетяна Міхалькова залишила чинною ухвалу про утримання під вартою **Ернеса Аметова та Сервера Зекірьяєва**.¹¹

⁶ https://www.facebook.com/oleksandra2501/posts/368242360648293?_tn_=H-R

⁷ <https://www.facebook.com/crimeansolidarity/videos/1950316875003375/>

⁸ <https://www.youtube.com/watch?v=qSV42j1AcTA>

⁹ «ВС РК» | Список справ, призначених до слухання на 06.12.2018. Справи 3/2-75/2018 і 3/2-74/2018: https://vs--krm.sudrf.ru/modules.php?name=sud_delo&srv_num=1&H_date=06.12.2018

¹⁰ «ВС РК» | Список справ, призначених до слухання на 07.12.2018. Справи 3/2-72/2018, 3/2-73/2018, 3/2-76/2018, 3/2-77/2018: https://vs--krm.sudrf.ru/modules.php?name=sud_delo&srv_num=1&H_date=07.12.2018

¹¹ «ВС РК» | Список справ, призначених до слухання на 19.12.2018 Справи 22К-3471/2018 і Справи 22К-3469/2018: https://vs--krm.sudrf.ru/modules.php?name=sud_delo&srv_num=1&H_date=19.12.2018

13 грудня **Сервер Мустафаєв** був доправлений до психіатричної лікарні терміном на місяць для здійснення примусової психіатричної експертизи.¹²

12 грудня «суддя Київського районного суду м. Сімферополя» Валентина Камініна продовжила **Наріману Мемедемінову** термін утримання під вартою до 18 лютого 2019 року.¹³

11 грудня під час дебатів у Північно-Кавказькому окружному військовому суді прокурор запросив для Енвера Мамутова 17 років позбавлення волі, для Ремзі Меметова — 12 років і 6 місяців позбавлення волі, для Руслана Абільтарова та Зеврі Абсеїтова по 10 років позбавлення волі у колонії суворого режиму.¹⁴

24 грудня суддя Північно-Кавказького окружного суду Роман Плиско засудив **Енвера Мамутова** до 17 років позбавлення волі у колонії суворого режиму із обмеженням свободи терміном на 1 рік 6 місяців, **Руслана Абільтарова, Ремзі Меметова та Зеврі Абсеїтова** — до 9 років колонії суворого режиму із обмеженням свободи терміном на 1 рік.¹⁵

21 грудня, за словами адвоката А. Соколова, Курганський міський суд відмовив в умовно-достроковому звільненні **Рустему Ваїтову**, раніше засудженому до 5 років позбавлення волі.¹⁶

24 грудня, за словами журналіста А. Наумлюка, суддя Радянського районного суду республіки Марій Ел Олена Якімова відмовила в умовно-достроковому звільненні **Нурі Прімову**,¹⁷ раніше засудженому до 5 років позбавлення волі.

У грудні російська влада перемістила **Еміра-Усеїна Куку, Вадима Сірука, Мусліма Алієва, Інвера Бекірова, Рефата Алімова та Арсена Джеппарова** з Ростова-на-Дону (РФ) назад до Сімферополя. 20 грудня журналіст Антон Наумлюк повідомив, що Інвер Бекіров і Вадим Сірук перебувають у спецблоці СІЗО Краснодар (РФ).¹⁸ 28 грудня він повідомив, що Муслім Алієв і Емір-Усеїн Куку знаходяться у «транзитній» камері СІЗО Сімферополя.¹⁹

«СПРАВА УКРАЇНСЬКИХ ДИВЕРСАНТІВ»

У грудні **13 осіб**, котрих ФСБ, затримавши, звинуватила «у підготовці диверсій та шпionажі», перебувають в ув'язненні: **Євген Панов, Андрій Захтей, Редван Сулейманов, Володимир Присич, Володимир Дудка, Дмитро Штибліков, Олексій Бессарабов, Глеб Шаблій, Олексій Стогній, Геннадій Лімешко, Ганна Сухоносова, Дмитро Довгополов, Костянтин Давиденко, Юнус Машаріпов**. У цих справах зафіксовано незаконні методи вчинення слідства та застосування тортур для отримання свідчень зізнання.

3 грудня громадянина України **Євгена Панова** етапували з Москви до СІЗО Сімферополя.²⁰ 6 грудня адвокат Ольга Дінзе повідомила КПГ, що Панова знову етапували з Криму до Краснодару (РФ).²¹ Причини таких переміщень не розтлумачили ані адвокатам, ані родичам.

¹² Крим.Реалії | Адвокат: Сервер Мустафаєв назвав «каральною психіатрією» своє розміщення у психлікарні: <https://ru.krymr.com/a/news-server-mustafaev-karatelnaya-psihiatria/29656233.html>

¹³ https://www.facebook.com/crimeansolidarity/posts/751786205188838?_tn_=H-R

¹⁴ <https://www.facebook.com/crimeansolidarity/videos/356399168272730/>

¹⁵ <https://www.facebook.com/crimeansolidarity/videos/373398549931009/>

¹⁶ <https://www.facebook.com/aleksey.sokolov.54/videos/1940966266016557/>

¹⁷ <https://www.facebook.com/photo.php?fbid=2280685268633067>

¹⁸ <https://www.facebook.com/anton.naumlyuk/posts/2274279252607002>

¹⁹ <https://www.facebook.com/anton.naumlyuk/posts/2285869984781262>

²⁰ Крим.Реалії | Засудженого у справі «українських диверсантів» Панова етапували до Криму — родичі: <https://ru.krymr.com/a/news-ukrainskogo-diversanta-panova-etapirovali-v-krym/29637662.html>

²¹ <https://www.facebook.com/crimeaahrg/photos/a.1677121552573479/2204223599863269>

У грудні «Севастопольський міський суд» продовжив засідання у справі **Володимира Дудки та Олексія Бессарабова**, на яких відбувся допит свідків з боку обвинувачення. 20 і 25 грудня Дудка і Бессарабов заявили про фальсифікацію доказів з боку слідчих.²²

СПРАВА ВОЛОДИМИРА БАЛУХА

20 грудня суддя «Керченського міського суду» Олександр Ковальов ухвалив постанову про призначення судового засідання за розглядом клопотання про умовно-дострокове звільнення **Володимира Балуха**. Клопотання було надане адвокатом активіста. Засідання призначено на 9 січня 2019 року.

СПРАВА ВЕДЖІЄ КАШКА

Бекір Дегерменджі, Асан Чапух, Кязім Аметов і Руслан Трубач були затримані 23 листопада 2017 року за сфабрикованим звинуваченням у здирництві грошей у громадянина Туреччини. Під час затримання померла ветеран кримськотатарського руху Веджіє Кашка, котрій, за словами затриманих, громадянин Туреччини мав повернути заборговані гроші.

4 грудня суддя «Київського районного суду» Михайло Білоусов продовжив терміни утримання під вартою Казіму Аметову, Бекіру Дегерменджі та Руслану Трубачу до 7 березня 2019 року, а Асану Чапуху — термін перебування під домашнім арештом.²³

УМОВИ УТРИМАННЯ В МІСЦЯХ НЕСВОБОДИ

Син Володимира Дудки Ілля Каверников повідомив, що у його батька сильно зріс тиск. Восени 2018 року його вивозили на обстеження, проте результатів досі немає. Він вимушений використовувати ліки, призначені 5 років тому.²⁴

21 грудня адвокат О. Ладін повідомив, що з 13 до 16 грудня у Едема Бекірова, котрий перебуває у СІЗО, не було перев'язочних матеріалів. Внаслідок цього він не міг перев'язати ногу у кровоточивому місці ампутації, після того, як матеріали було передано, він робить перев'язку самотужки, тому що медичний працівник його не відвідує. Адвокат повідомив, що Е. Бекіров утримується не в медсанчастині, а в загальній камері СІЗО.²⁵

27 грудня президент РФ підписав пакет з трьох законів, який погіршує умови утримання для засуджених за «екстремістськими» та «терористичними» статтями. Один з законів

²² Крим.Реалії | Фігуранти «справи українських диверсантів» завершили надавати суду заяви про фальсифікацію — адвокат: <https://ru.krymr.com/a/news-obvinyamue-po-dely-diversantov-zakonchili-predstavlyat-zayavlenia-o-falsificatsiah/29676100.html>

²³ «Київський районний суд Сімферополя» | Список справ, призначених до слухання на 04.12.2018. Справа № 1-409/2018 https://kiev-simpf-krm.sudrf.ru/modules.php?name=sud_delo&srv_num=1&H_date=04.12.2018

²⁴ КПГ | Ненадання медичної допомоги севастопольцеві Володимирі Дудці може призвести до тяжких наслідків — родичі: <https://crimeahrg.org/neokazanie-meditsinskoy-pomoshhi-sevastopoltsu-vladimiru-dudke-mozhet-privesti-k-tyazhlyim-posledstviyam-rodstvenniki/>

²⁵ <https://www.facebook.com/crimeansolidarity/videos/1182527771899243/>

запроваджує зміни до статей 58 та 72 КК РФ, за якими засуджені за статтею 205.2 частини покарання можуть відбувати у в'язниці, а не в колонії.²⁶ Засуджені за статтею 205.5 після ухвалення вироку мають перебувати у в'язниці не менше одного року, незалежно від того, скільки часу вони утримувалися у СІЗО. Умови відбування покарання у в'язницях суворіші, ніж у виправних колоніях. Наприклад, ті, котрі несуть покарання у в'язниці, не можуть пересуватися територією виправного закладу без конвою, такі люди практично не залучаються до праці. На сьогодні, за даними КПГ, у СІЗО Сімферополя утримуються 25 кримчан — фігурантів «справи Хізб ут-Тахрір», звинувачуваних за ст. 205.5 і ст. 205.2, на котрих поширюються ці зміни.²⁷

²⁶ <http://publication.pravo.gov.ru/Document/View/0001201812280041>

²⁷ КПГ | Умови відбування покарання для частини кримських політв'язнів стануть ще гірше: <https://crimeahrg.org/usloviya-otbyvaniya-nakazaniya-dlya-chasti-kryimskih-politzaklyuchennyih-stanut-eshhe-huzhe/>

СВОБОДА СЛОВА ТА ВИСЛОВЛЮВАННЯ ДУМОК

Росфінмоніторинг долучив **Гульсум Алієву** до «списку екстремістів і терористів».²⁸ Стосовно неї було розпочато кримінальну справу за ч. 1. ст. 282 КК РФ (*Розпалювання ненависті чи ворожнечі, також приниження людської гідності у мережі Інтернет*) за репости у соціальній мережі, але вирок ще не ухвалено. Внесення людей до списку Росфінмоніторингу тягне за собою фінансові та майнові обмеження для них, попри те, що їхню провину ще не доведено. Фінансові, банківські, кредитні організації стосовно таких людей мають право призупинити користування їхніми рахунками, відхилити грошові операції, відмовити в обслуговуванні клієнта.

6 грудня співробітники Центру МВС РФ з протидії екстремізму («Центр Е») затримали адвоката **Еміля Курбедінова**. Приводом для затримання стало відео, опубліковане 2013 року у мережі «Facebook», на якому наявна символіка забороненої в РФ організації «Хізб ут-Тахрір». Адвокату пред'явлено звинувачення за ч. 1 ст. 20.3 КпАП РФ (*Публічне демонстрування символіки екстремістської організації*).²⁹ Співробітники «Центра Е» вилучили у нього ноутбук, жорсткий диск і мобільний телефон. Протокол стосовно Е. Курбедінова склав співробітник «Центру Е» Руслан Шамбазов. Того ж дня «суддя Київського районного суду Сімферополя» Антон Цикуренко розпочав розгляд справи Еміля Курбедінова та продовжив його наступного дня³⁰. 7 грудня «суд» засудив Еміля Курбедінова до 5 днів адміністративного арешту.³¹

11 грудня Еміль Курбедінов вийшов на свободу. 12 грудня «суддя ВС РК» Катерина Тимошенко визнала законним його арешт.³² Раніше, у січні 2017 року, Еміль Курбедінов відбув 10 днів адмінарешту за аналогічні пости, але опубліковані у соціальній мережі «ВКонтакте». Протокол у 2017 році готував той самий Руслан Шамбазов.

27 грудня опублікований закон № 519-ФЗ,³³ що передбачає адміністративну відповідальність за пости у соціальних мережах, які «розпалюють не ненависть», замість кримінального переслідування за ст. 282 КК РФ. Адміністративна відповідальність настає лише за першим фактом порушення. Це уможливорює припинити кримінальне переслідуванням за розпочати раніше справами та переглянути вже ухвалені вирок за 282 КК РФ.

Одночасно опублікований закон № 521-ФЗ,³⁴ який запроваджує нову статтю 20.3.1 КпАП РФ (*Розпалювання ненависті чи ворожнечі, також приниження людської гідності*). Вона передбачає стягнення у формі штрафу від 10 000 до 20 000 рублів, примусових робіт до 100 годин або адміністративного арешту до 15 днів.

Російська влада в Криму активно використовує статтю 282 КК РФ для переслідування активістів за свободу виявлення думок у соціальних мережах.

29 грудня набув чинності закон № 472-ФЗ, що змінює терміни реагування провайдера хостінга та власника сайту на повідомлення Роскомнагляду про наявність на сайті забороненої до поширення інформації. За новими нормами, видаляти цю інформацію необхідно негайно, а раніше це треба було робити впродовж доби.³⁵

²⁸ Росфінмоніторинг | <http://fedsfm.ru/documents/terrorists-catalog-portal-act>

²⁹ <https://www.facebook.com/100004757052466/videos/1171601316341759/>

³⁰ https://www.facebook.com/crimeansolidarity/posts/747827495584709?_tn_ =H-R

³¹ <https://www.facebook.com/crimeansolidarity/posts/74833588867203>

³² «ВС РК» | Список справ, призначених до слухання на 12.12.2018. Справа 12-895/2018 https://vs--krm.sudrf.ru/modules.php?name=sud_delo&srv_num=1&H_date=12.12.2018

³³ <http://publication.pravo.gov.ru/Document/View/0001201812270078>

³⁴ <http://publication.pravo.gov.ru/Document/View/0001201812280002>

³⁵ <http://publication.pravo.gov.ru/Document/View/0001201812180020>

СПРАВА ЕЛІНИ МАМЕДОВОЇ

4 грудня «суддя Ялтинського міського суду» Сергій Смирнов відмовив адвокату у задоволенні скарги на порушення кримінальної справи за ст. 282 КК РФ стосовно **Еліни Мамедової** за репости у соціальній мережі «ВКонтакте».³⁶

21 грудня «суддя ВС РК» Алла Овчинникова відмовила у задоволенні скарги захисту Е. Мамедової на дозвіл щодо вчинення обшуку в її оселі 28 листопада 2018 року, під час якого було вилучено зубну щітку для взяття зразків ДНК Мамедової.³⁷

СВОБОДА МИРНИХ ЗІБРАНЬ

6 грудня «уряд» Севастополя оприлюднив постанову, де визначено нові «спеціально відведені місця» для мирних зібрань громадян. Порівняння місць, дозволених для проведення мирних зібрань у Севастополі до та після ухвали постанови, демонструє, що де-факто влада Севастополя черговий раз обмежила свободу зібрань і у двох випадках перенесла «дозволені місця» далеко на околицю міста. В іншому випадку змінили місцину із площі на вузьку алею, де розташовано дитячий майданчик.³⁸

СВОБОДА СОВІСТІ ТА РЕЛІГІЇ

24 грудня «мировий суддя Євпаторійського судового району» Інна Семенець ухвалила постанову про штраф щодо «Караїмської релігійної общини» за ч. 3 ст. 5.26 КпАП РФ через відсутність вивіски на будівлі релігійної організації.³⁹ У грудні «мирові судді» в Криму розглядали не менше 5 справ про «незаконну місіонерську діяльність». Усього за 2018 рік було розглянуто 30 таких справ, як мінімум у 18 випадках ухвалено рішення про призначення адміністративного покарання.

³⁶ КПГ | Ялтинський «суд» не закрив кримінальну справу за репости у соцмережах проти Мамедової <https://crimeahrg.org/yaltinskiy-sud-ne-zakryil-ugolovnoe-delo-protiv-mamedovoy-za-repostyi-v-sotssetyah/>

³⁷ КПГ | Суд відмовив захисту Еліни Мамедової в оскарженні постанови на обшук <https://crimeahrg.org/sud-otkazal-zashhite-elinyi-mamedovoy-v-obzhalovanii-postanovleniya-na-obyisk/>

³⁸ КПГ | У Севастополі ще більше обмежили можливість проведення мирних зібрань: <https://crimeahrg.org/v-sevastopole-eshhe-bolshe-ogranichili-vozmozhnost-provedeniya-mirnyih-sobranij/>

³⁹ «Мирові судді РК» | Тексти рішень за адміністративними справами. Справа 05-0493/42/2018: <http://mirsud82.rk.gov.ru/officework/dectextsas/>

3. ПОРУШЕННЯ НОРМ МІЖНАРОДНОГО ГУМАНІТАРНОГО ПРАВА

КОНВЕНЦІЯ (III) ПРО ПОВОДЖЕННЯ З ВІЙСЬКОВОПОЛОНЕНИМИ

4 грудня Уповноважений РФ у справах людини в Москві Тетяна Потяєва відвідала у СІЗО «Матроська тиша» трьох поранених українських військових. За її словами, вони утримуються у камерах разом з ув'язненими, вперше притягненими до відповідальності. Вона відвідала також моряків, котрі, за її інформацією, утримуються у одиночних камерах.⁴⁰

Проте відомості від адвокатів військовополонених не підтверджують заяви Тетяни Потяєвої. 18 грудня адвокат М. Полозов повідомив, що усі моряки у СІЗО «Лефортово» перебувають у двомісних камерах.⁴¹ Адвокат Э. Курбедінов повідомив, що Богдан Небилиця утримується з ув'язненим на ім'я Мухамед.⁴² Адвокат С. Новіков повідомив, що Сергій Цибізов перебуває у двомісній камері із ув'язненим на ім'я Дмитро.⁴³ Адвокат М. Фомін повідомив, що Євген Семидоцький утримується із ув'язненим за іншою кримінальною справою.⁴⁴ Адвокат І. Велялієв повідомив, що Михайло Власюк утримується у двомісній камері.⁴⁵

10 грудня ТСН опублікувала листи Андрія Ейдера та Андрія Артеменка. Вони повідомляють, що відрізані від комунікації із зовнішнім світом, нічого не знають про долю інших затриманих моряків, їм забороняють користуватися мобільним телефоном.⁴⁶

За період з 19 до 26 грудня «судді ВС РК» Андрій Палій, Алла Овчинникова, Галина Редько, Сергій Рубанов, Ігор Крючков, Тетяна Мельник, Олексій Последов та Сергій Погребняк залишили чинними постанови про утримання під вартою 20 українських військовополонених. Змінено термін утримання під вартою на один день — завершення терміну 24 січня 2019 року, а не 25 січня.

«Судді» проігнорували заяви захисту та обвинувачуваних про те, що вони є військовополоненими та їхні справи не можуть розглядатися цивільним судом. Наприклад, «суддя» Андрій Палій аргументував це тим, що, на його думку, Сергій Цибізов не є військовополоненим, тому що «РФ не перебуває у стані озброєного конфлікту з Україною».⁴⁷ Ця заява протирічить ст. 2 ЖК III, згідно якої факт озброєного конфлікту не залежить від визнання його однією зі сторін.

19 грудня, за словами адвоката Анрі Цискарішвілі, суддя «ВС РК» Алла Овчинникова відмовила у наданні перекладача українському військовому Володимирі Веремезі під час розгляду апеляційної скарги на постанову про його утримання під вартою.⁴⁸

⁴⁰ Уповноважений з прав людини у Москві Тетяна Потяєва відвідала у СІЗО «Матроська тишина» та «Лефортово» українських моряків: http://ombudsman.mos.ru/ru/news/press_activities/1/1737/index.html?fbclid=IwAR1EcDTMwMLqZXUJ_p_SuGcSaZLGcCOKciWkCjgXloKioRgw5FmpO_PtgUE

⁴¹ <https://www.facebook.com/groups/1668609776573219/permalink/1674271692673694/>

⁴² <https://www.facebook.com/groups/1668609776573219/permalink/1669362659831264/>

⁴³ <https://www.facebook.com/groups/1668609776573219/permalink/1672963302804533/>

⁴⁴ <https://www.facebook.com/groups/1668609776573219/permalink/1678192942281569/>

⁴⁵ <https://www.facebook.com/groups/1668609776573219/permalink/1681445021956361/>

⁴⁶ ТСН | «Російське радіо вже зненавидів». ТСН отримала листи від поранених українських моряків <https://tsn.ua/ukrayina/rosiyske-radio-vzhe-znenavidiv-tsn-otrimala-listi-vid-poranenih-ukrayinskih-moryakiv-1263213.html>

⁴⁷ «ВС РК» | Справа № 22К-3462/2018: https://vs--krm.sudrf.ru/modules.php?name=sud_delo&srv_num=1&name_op=case&nc=1&case_id=2018560694&delo_id=4

⁴⁸ <https://www.facebook.com/anri.tsiskarishvili/posts/1902824613087755>

20 грудня адвокат Г. Алієв повідомив, що його не допустили до СІЗО «Лефортово» для участі у розгляді скарги на утримання під вартою Сергія Попова.⁴⁹ Замість нього була присутньою адвокат за призначенням Наталія Герасимовська, котра не стала заявляти про статус військовополоненого.⁵⁰

25 грудня адвокат С. Бадамшин повідомив, що «Керченський міський суд» відмовив у відновленні терміну на оскарження ухвали про взяття під варту поранених військовополонених Андрія Ейдера, Андрія Артеменка та Василя Сороки. Адвокати за призначенням (надані владою РФ) не оскаржили запобіжний захід у форму утримання під вартою.⁵¹

КОНВЕНЦІЯ (IV) ПРО ЗАХИСТ ЦИВІЛЬНОГО НАСЕЛЕННЯ ПІД ЧАС ВІЙНИ

ПРИЗОВ ОСІБ, КОТРИ МЕШКАЮТЬ НА ОКУПОВАНІЙ ТЕРИТОРІЇ, ДО ЗБРОЙНИХ СИЛ ДЕРЖАВИ, ЩО ОКУПУЄ, А ТАКОЖ ПРОПАГАНДА СЛУЖБИ У ЗБРОЙНИХ СИЛАХ

7 Грудня служба Південного воєнного округу РФ повідомила, що більше 200 мобілізованих до ЗС РФ кримчан прибули до Ростова-на-Дону.⁵²

У грудні Ленінський та Нахімовський районні «суди» Севастополя ухвалили три вироби щодо мешканців Криму за ухилення від служби в армії РФ. Ще три справи перебувають на розгляді у «Нахімовському районному суді Севастополя», вироби буде оголошено у січні 2019 року.

Усього за період окупації було ухвалено 41 вирок за ухилення від служби в армії РФ, з них 34 — у 2018 році.

НАД ОГЛЯДОМ ПРАЦЮВАЛИ:

Ольга Скрипник, координаторка Кримської правозахисної групи;

Віссаріон Асєєв, аналітик Кримської правозахисної групи;

Олександр Сєдов, аналітик Кримської правозахисної групи.

⁴⁹ <https://www.facebook.com/gad.aliev.9/posts/1945404295574966>

⁵⁰ «ВС РК» Рішення у кримінальній справі № 22К-3481/2018: https://vs--krm.sudrf.ru/modules.php?name=sud_delo&srnum=1&name_op=doc&number=2019252478&delo_id=4&new=4&text_number=1

⁵¹ https://www.facebook.com/groups/1668609776573219/permalink/1682592331841630/?_tn_=H-R

⁵² Минобороны РФ | Больше 200 новобранцев прибули до Ростова-на-Дону з Криму для проходження військової служби за призовом https://function.mil.ru/news_page/country/more.htm?id=12207148%40egNews&fbclid=IwAR0UwbGwUc7LxrOjYgsC8M-M1L5Dd7F_P-4njTS2DI4XpaRuwp9UloGT3YQ